

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Yidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 273

TOLLHEGYEN.

— szeptember 6.

(A régi nóta.) Folyton folyvást csak a régi nótát fujják, a kormánypárttól és a nem létező ellenzékről. Hamis a nóta, csak annyi igaz, hogy a koalícióból kormánypárt leve, de hogy ellenzék nem volna, az esztelen beszéd. Ott van ellenzéknek Mocsáry Lajos, Lengyel Zoltán, Krisztyán, Vészi József, az „Az Ujság” újság és a többi haladó-papíros, a nemzetköziség és a nemzetiségek. Arról magok tegyenek, hogy a kormánypárt a nemzet osztatlan akarából került a Házba, az ellenzék (a néhány nemzetiségi alak kivételével) a nemzet nagyrészt kinn marasztolta és nékiük ma dátumot nem adott. Ők ugyanis nem a nemzetet, csak a saját rossz indulataikat képviselgetik.

(Tisza mozgolódik.) Azt halljuk ugyanis, hogy kőn vetir Ma yarszág jövője em alatt. A multban nem értette meg a jelent, hogy láthatna a jövőbe? A régi nótát fogja fujni, amely szerint Magyarország és a saját jövőjét bécsi szemüvegen keresi. Ha az a körv meglesz, csakis újabb kínálkozás lehet, egyéb semmi.

(Jó jel.) Igaz, hogy magunk is marjuk egymást, de mégis biztató jele a jövőnek, hogy ellenségeink is maradnak valakivel. Horvátok az olaszokkal, csehek a németekkel, Goluchovszky a szerbekkel. Fogjuk pártját a horvát és olasz rezolucionistáknak,

cseheknek és szerbeknek, hogy legyünk mi ez egyszer az a harmadik, aki a másik kettő hajbakapásának örvend!

Hadik a kivándorlásról.

Budapest, szeptember 6.

A közvéleményt mindenféle hazug híresztelésekkel akarják a kormány ellen fordítani az alkotmányos rend ellenségei. Hol azt mondják a haladók, hogy a kormány el akarja tiporni a sajtószabadságot. Hol, azt mondják, hogy készül elkobozni a gyülekezési és gyűlési jogot. Hol azt fogják rá, hogy Bécs szolgálatában lemond a magyar ipar fejlesztéséről és anyagi támogatásáról.

A legújabb hazugság pedig az, hogy a kormány mesterségesen csendőri és rendőri karhatalommal akarja megszüntetni a kivándorlást. A régi rendszer szegénylegényei úgy tüntetik fel a dolgot, mintha a jelenlegi kabinet börtönt csinálna szabad Magyarországból. Börtönt, amelyből se be, se ki, de legkevésbé ki, szabad menekülnie a szegény embernek. Meg is mondják az okát a haladók a kormány drákói eljárásának: Azért tiltja el a miniszterium, magyarázzák a bukottak, a kivándorlást, hogy mennél több szegény ember, munkás-ember maradjon idehaza. Ha pedig szaporodik a munkáskezek száma, a kínálat és kereslet törvényeinél fogva leszáll a munkabér. A cél pedig éppen az,

hogy a latifundios urak, az ezerholdasok olcsó munkaerőhöz jussanak.

Kétségtelen, hogy nincs jóhiszemű ember ebben az országban, aki felülne a legújabb haladó mesének. Mivel azonban igen nagy a könnyenhiók száma, Hadik János belügyi államtitkár valóban jó szolgálatot tett az országnak, mikor egy nyilatkozatban a minap körvonalozta a belügyi kormány álláspontját a kivándorlás kérdésében. Legalább tudja mindenki, mi ez igazság.

Nos hát: e nyilatkozat világossága mellett természetesen otromba rágalommalapul az egész haladóparti legenda. Dehogy akar a kormány börtönt csinálni ebből a hazából. Ellenkezéleg: a kormány respektálja az egyéni szabadságot, melynek lényeges alkotó része a köitözködési szabadság. A ki jobb kereseti viszonyok reményében, vagy abban a hitben indul az ujvilágba, hogy ott a maga és családja jövőjének biztosítására vagyont tud majd szerezni, az menjen isten hírével. Csendőr, rendőr föl nem tartóztathatja szándéka kiviteleben.

De nemesak e gondolatmenetből tűnik ki a haladók hazugsága. Kitűnik ez abból a tételből is, a melyben Hadik megjelöli a kivándorlás gyógyszerét. Nincs szó abban karhatalomról, kényszerítő eszközökről, csendőrről, rendőről. Gazdasági bajt csak gazdasági eszközökkel tart Hadik gyógyítha

DALOK.

I.

Ha nem is látom soha többé
S örökre árván maradok
Elszállanak bus messzeségből
Hozzák az álmok, sóhajok.

Ha ő előlem örökre eltűnt
A szürke ember rengetegben...
Meregő, csendes éjszakákon
Megérzilek, szerelmeslelkem.

II.

Itt tépelődöm újra, újra,
Szobám is mostan olyan rideg.
Beszelnék, nem hallgat rám senki,
Ha szólnak, én nem felelek...

Csak sirdogálok egymagamba...
Sirom a dalt, a verseket...
Valakiről, akit imádok.
Valakiről, ki nem szeret.

III.

Emlékeim nincsenek tőle,
Se hervadt rósa, se levél...
Nem beszél róla soha senki,
Csak azt tudom, hogy szép s hogy él

Találkozom véle ugy néha,
Mellettem hidegen megy el...
Nem akar hallani se rólam
S a hallgatása temet el.

Csontos Kálmán.

BEUGRÁS.

A „Szabadság”-nak írta: Zöldi Márton.

A nagy bonviván, Lotáry Antal, mint rendszeren baráti körben vacsorázott. Barátai, tisztelői agglegénynek tartották, pedig nem volt az... Ez a nagy, fényes talentumu színész nem szeretett színházi dolgokról beszélni. Mikor a színpadról lelépett, egyszerű polgár szeretett lenni. Melegen érdeklődött a természettudományok iránt, ősméretei ugyan rendszertelenek voltak, de szivesen ragadott meg minden alkalmat, hogy azokat bővitse.

Ha politikai téma került szóba, szava néha a szenvedélyességig fokozódott. Erősen radikális elveket vallott, s nem egyszer monddta, hogy életének legszebb ábrándja az lenne, ha egyszer a parlamentben elmondhatná nézetét.

— Azt hiszem, nagy siker lenne, monddta szinte félénken az az ember, ki estéről estére a legnagyobb sikereket aratta.

Egy kritikusa, Dusan Imre jóhírű esztétikus, ki husz év óta az árnyék hűségével kísérte és dícsőitette a nagy bonvivánt, va-

csora után epés hangu megjegyzést tett egyik utóbbi előadásra:

— Ennek a mostani igazgatónak nincs öntudatos terve. Minden incidentálisan történik. Micsoda vakmerőség volt például egy kezdőt, kinek tehetsége legalább is aggályos, Medea szerepében beugratni. Az nem ok, hogy a tragika hirtelen beteg lett. Tessék más darabot előadni, de az ilyen vakmerő kockázatok...

A nagy bonviván már az utolsó szavaknál tagadóan rázta a fejét.

— Nincs igazad, Imre monddta.

Az esztétikus csodálkozva kérdezte:

— Te barátja vagy a beugratásoknak?

A nagy bonviván kissé színpadiasan lóbálta a fejét.

— Édes barátom, monddta könnyű sóhajjal, én azt, ami vagyok, a beugrásnak köszönhetem. Ha az igazgató, az öreg Bodaj, ez előtt harminckét esztendővel, nem ment volna neki egy kissé vakmerőnek tetsző kockázatnak, akkor én most a legjobb esetben falusi jegyző lennék... Igen falusi jegyző...

Azán nem minden melankólia nélkül hozzátette:

— Eldönthetetlenül hagyom, hogy így történt-e helyesebben vagy amugy, de ha akarjátok, elmondom az én beugrásomnak a történetét. Ma már kevesen tudnak róla.

A nagy bonviván szivarra gyújtott, s feszült figyelem között kezdett beszélni.

tónak és nagyon fejen találja a szöveget, a mikor klasszikus tömörséggel ezt a receptet adja: „Célszerű, helyes gazdasági politikával kell oly kereseti viszonyokat teremteni hazánkban, a melyek lehetővé teszik, hogy népünk idehaza találja meg boldogulását és anyagi jólétének, gyarapodásának és vagyonszódásának feltételeit.“

Olyan iránymutatás ez, a mely előtt szegyenkezve kell meghajolni a rágalmozóknak. És csak kiegészíti Hadik kijelentését az a passzus, a melyben a kivándorlás körüli visszaélésekről nyilatkozik. Nagyon helyesen mutat rá az államtitkár, hogy itt és csak itt van helye a karhatalomnak. Csendőr és büntető szankció csak a csábítóknak jár ki, azoknak az embertelen emberkereskedőknek, a kik mindenféle hamis ígéretekkel idegenbe csalják a nép hiszékeny ezreit, idegenbe, a hol az ígéretekkel semmi sem válik valóra, csak az a provízió, a mit a kivándorlási hiénák minden elcsábított szegény ember után zsebrevágnak.

Mindent egybevée, meg kell ezek után állapítani, hogy a haladóparti rágalmozásokból egy befű sem igaz. A kormány a kivándorlás kérdését igazán huzamosan, az egyéni szabadság oly tiszteletével kezeli, a milyenhez fogható az abszolutizmus csahosai meg sem érthetnek.

Politikai hírek.

Wekerle Bécsben. Wekerle miniszterelnök ma délután 5 órakor Bécsbe utazott, hogy holnap a közösügyes kérdésekben az osztrák miniszterelnökkel tanácskozást folytasson.

— Hogy abba hagytam iskoláimat, hogy megszöktem hazulról, ez a régi sablón. Nálunk akkoriban, így kezdték a színészpályát. Színésziskolák nem voltak, de tehetségek bőven. A kettőnek alig van egymáshoz köze. Két évig nem játszottam, csak éppen előfordultam a darabokban. Mert minden szín darabban van olyan husz-harminc szavas szerep, melyet akárki elmondhat. Nos, én ilyen akárki voltam havi huszonöt forint fizetéssel, melyet nem nagyon pontosan fizetnek. A lelkem tele volt égő vágygyal, nagytoró gondolatokkal... A színész telke gyors sikereket áhít. Hiszen csak egy szerep kell hozzá, hogy vágyát teljesültenek vélje. Ah, ti nem tudjátok, mi az, szerep után vágyakozni. Ez a tantaluszi érzés fogat minden fiatal színészt... Kiválás nem volt reá. A rendező kényelmi szempontból tehetségtelennek tartott, a kivel nem érdemes kockáztatni. Egy ízben azt monddta, hogy miért nem lettem inkább sugó, akkor jobban megiszolálnám a fizetést. Ez a megjegyzés a szívemet nyilatatta át. És ez a nyilatás minden hónapnak elsején és tizenhatodikán megisméltődött, mikor az igazgató fizetést. Leritt az arcáról a kellelenség. Az egész arc ráncából kiolvastam gondolatát. Miért is kell ilyen embert tartani és fizetni? Magam is buta feleslegnek éreztem magam. Egy kamasz fiu aki kifesti magát, libériát hus, s bejelenti, hogy a le ves lálalva van... Mennyivel értékesebb, gyakorlatibb lény az igazi inas, aki igaz levest jelent.

Desperátus voltam a lelkem fenekéig.

Egy falusi rokonom, falusi jegyző, kivel a véletlen összehozott, szánalomból azzal

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 6.

Az egész politikai világ feszült érdeklődéssel várja a kiegyezési tárgyalásokat a két kormányelnök között. Jól értesült helyről halljuk, hogy a tegnapi minisztertanács foglalkozott a gazdasági kérdések egész komplexumával és az Ausztriával megkezdődő gazdasági tárgyalások dolgában a legfontosabb elvi megállapodások már a tegnapi minisztertanácsra létrejöttek.

A magyar miniszterelnök tehát immár teljesen tisztázott állásponttal áll osztrák kollegája elé, aki — mint Bécsből jelentik — most szintén azon tárazodik, hogy minden tekintetben informáltassa magát az osztrák érveket illetőleg.

Téves és nyilvánvalóan valami félreértésből származhat a „Neue Freie Presse“-nek az a tegnapi hirt, hogy Beck báró osztrák miniszterelnök szombaton e hó 8-án Budapestre jön, hogy megkezdje a tárgyalásokat Wekerle Sándor dr magyar miniszterelnökkel.

Ebből a hiradásból csak egy momentum igaz, jelesen az, hogy a tárgyalásokat csak ugyan Budapestben fogják megkezdni. Ebből a célból — mint értesülünk — Wekerle Sándor dr miniszterelnök szombaton fog találkozni és akkor megállapítják majd, hogy Beck báró mikor jön Budapestre.

Természetes dolog, hogy a két kormányférfiúnak csak az a feladata, hogy az elvi álláspontokat tisztázza, mert a tulajdonképeni tárgyalásokat a két állam szakkbizottságai fogják elvégezni.

(Apponyi beszámolója.)

A függetlenségi pártkörben tegnap este a fővárosban tartózkodó párttagok értekezletet tartottak és elhatározták, hogy szombaton testületileg elkisérlik Jászberénybe Apponyi Albert grófit, hogy impozánssá tegyék a nevezetes jubileumot.

(Tisza István és a politikai helyzet.)

Politikai körökben érdekes hirt kolportálnak. Azt beszélik, hogy Tisza István gróf nyilatkozni fog a helyzetről. Tisza István, a geszti remete kibuvik odujából és megpengeti politikai lantját. A napokban lesz Nagyváradon az országos mezőgazdasági egyesületi közgyűlés, amelyen megjelenik és felszólal. Vajjon mi lehet a véleménye az új korszakról a létűnt nagymesternek. Igazán kíváncsiak vagyunk rá.

Ló- és szarvasmarha-kiállítás Hajdumegyében.

A gazdasági egyesület választmányi ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 6.

A hajdumegyei gazdasági egyesület minden esztendőben rendszeresen szokta tartani a szarvasmarha és lókiállítást, ami azonban most már körülbelül két esztendeje nem volt. Közbejött akadályok, különösen a zavaros pénzügyi viszonyok miatt elmaradt a kiállítás. Az idén azonban okvetlenül megtartják azt, minthogy immár sikerült összehozni a költségek fedezetére szükséges pénzeszeget.

Tudvalevőleg a gazdasági egyesület, hogy a kiállítást megtarthassa már régebben folyamodott a kormányhoz segélyért, amit az annak idején még Fejérvári kormány meg is adott. A válságos körülmények következtében azonban nem utalták azt ki. Hanem az új földmívelésügyi kormányhoz röviddel ezelőtt megújított kérésre Darányi Ignácz miniszter most értesíti az egyesületet, hogy a hivatott segélyt folyósítja, illetve a miniszterium hozzá-

kinált meg, hogy maga mellé vesz segédjegyzőnek.

— Legalább kenyered lesz, mondotta az öreg őszinte szánalommal.

Ez két héttel a beugrás előtt történt. Meg kell jegyezni, hogy bámulatos emlékezőtehetségem volt, hogy a repertoár majdnem minden szerepét könyv nélkül tudtam. Nos estére Sardounak Pompás vigjátéka „Jó barátok“ volt kitéve. A zuáv szerepét egy vén rutinos színésznek, Molvainak osztották, ki délben súlyosan megbetegedett. Én kísértem haza a lakására s én jelenttem az igazgatónak, hogy arra a beteg emberre nem lehet számítani.

Az igazgató a normálisnál epésebbnek mutatkozott.

— Ki az ördög fogja a szerepét játszani?

Engem mélyen felháborított ez a cinizmus. A beteg emberrel szemben nem volt más gondolata, mint az, hogy ki helyettesíti.

— Eljátszhatom én is, mondottam egészen önkéntelenül.

— Tudja a szerepét?

— Tudom.

Nos, eljárattam... Nem volt valami rendkívüli sikerem, de az igazgatónak tetszettem. Előadás után egész kőacolyan mondotta:

— Magából lesz valami... Szavamra, jobban játszotta, mint Molvay... Igen, igen több eredetiséggel...

Felbuzgott bennem az önérzet.

— Hát ha még Tolóán szerepét játszhatnám, mondottam vakmerően.

— Oly barátoskam, figyelmeztetett az igazgató... nátrább az agarakkal. Ahhoz színész, kéz színész kell, a bravuros szerep elsőrangú bonviván.

— Tudom, épp azért mondom.

Három hét múlva eljárattam Tolóánt, a gunyolódó szellemes orvost... És másnap én lettem a társulat starja... Egy szereppel, egy beugrással... Azóta nem kértem szerepet, nem kértem fizetésemelést. Minden magától jött... Mindaz, amit azóta miveltem, szinte gyermekjátéknak tekinthető ahhoz képest, a mit bátorságban, energiában és szerencsében a beugrás követelt tőlem... Ez így van...

Igaz, hagyta helyben az esztétikus, ki nagy érdeklődéssel figyelt a kitűnő művész érdekese, kifejező előadására... Meg is jegyezte:

— Amit te itt elmondottál, az egy darab művészettörténet... Roppant hálás vagyok érte... És véleményem is megváltozott a beugrásokra vonatkozólag... A te beugrásod olyan diadalokat szerzett az előadó művészetnek...

— Igen, lehet, mondotta a nagy bonviván, valami sajátos elmélyedéssel, az egyik beugrás sikerült... De a másik...

Mélyet sóhajtott, s a klasszikus szabásu, magas homlokra eddig soha nem látott boru jelent meg.

— A másik? kérdezte egyik fiatal kollegája, hát másodszor is be kellett ugrani a nagy siker után?

— Nem kellett... egyáltalán nem kellett, válaszolta a nagy bonviván, de hisz az a másik beugrás nem is áll vonatkozásban az én művészeleimmel... Egészen más... Nem is én ugrottam be... hanem egy fiatal leány, egy kis kóristáné... a kellekesnek a leánya, kinek fiuom, hajlékony hangja gyakran feltűnt, mikor a színpalák mögött egy egy melódiát dudolt.

járul a kiállítás költségeihez 1360 koronával, amely összegből 1000 koronát szarvasmarha, 360 koronát pedig ló-díjazásra állapít meg.

Igy aztán az idén megtartják a kiállítást. Az előkészületek már nagyban folynak is rá. Az egyesület úgy tervezte, hogy még ebben a hónapban legyen, azonban valószínű, hogy a jövő hónapra marad. Erre vonatkozólag egyébként az egyesület választmánya a hó 11-én délelőtt 9 órakor a vármegyeháza nagytermében ülést tart, amelyen részletesebben foglalkoznak a kiállítás dolgával, megállapítják annak idejét és helyét stb. A lódíjazásra szánt összeget az egyesület lehetőleg fel fogja emelni.

A malommunkások sztrájkja.

A sztrájk tovább folyik

Az igazgatóság felhívása.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 6.

Az István gőzmalom munkásainak sztrájkja hova-tovább kezd elmérgesedni, úgy annyira, hogy a békés kibontakozásra ma már kevés a remény, mert a tárgyalások zatonyra jutottak.

Az igazgatóság az engedékenységi terén elment a legszélsőb határokig, a követelések nagy részét teljesítette, a többi pontokra nézve pedig megnyugtató kijelentéseket tett és minden tekintetben kielégítő garanciákat nyújtott arra nézve is, hogy azok a kérdések, amelyek a most már teljesített követeléseken kívül esnek — a közel jövőben a munkások és munkaadók érdekeinek összhangzásba hozatala által rendeztetni fognak.

Csak hogy ebbe a munkások bele menjenek nem akarnak és csak úgy hajlandók munkába állni, ha a malom igazgatósága min-

den követeléseiknek azonnal eleget tesz. Mint azonban a békéltető tárgyalásokon elhangzottakból kitűnik, a vállalat ez idő szerint nincs abban a helyzetben, hogy a bér-emelést megadja. Gátolják őt ebben az elmúlt évek nyomasztó gazdasági válságai és sok minden egyéb.

A sztrájkolók pedig nem akarnak állni, mervezen ragaszkodnak a bér-emeléshez.

Ez a válaszuk az igazgatóság tegnapi előterjesztésére. Így aztán a sztrájk tart tovább.

A mai napon a malom igazgatósága még egy kísérletet tett a sztrájk megszüntetésére, mely azonban aligha fog eredményt jelteni. Felhívást intézett a sztrájkolókhoz, hogy akik a malom kötelékében akarnak továbbra is maradni, holnap reggel lépjenek munkába, mert aki ezt nem teszi, elbocsájtottnak tekintheti magát. Egyidejűleg a hatóság is intézkedett megfelelő védelemről azok részére, kik esetleg jobb belátásukat követve holnap munkába állnának. Az István-malomban állandóan rendőrség van elhelyezve, amely a dolgozó munkásokat megvédi a többi munkások esetleges terrorizmusától, a mire remélhetőleg nem lesz szükség.

A sztrájkján egyébként minden csendes. semmiféle hatósági beavatkozás nem volt szükséges. Éppen ebből a nyugodtságból és dícsérendő higgadságból lehet következtetni, hogy a munkások az utolsó percben meggondolják a dolgot és abban hagyják az adatait sztrájkot.

A többi malmok közül az „Erzsébet”- és „Berta”-malmokban akadálytalanul folyik a munka, mert a munkásoknak redukált követeléseit teljesítették. A „Hortobágy” malom munkásai és tulajdonosai holnap fognak összejönni békéltető tárgyalásra.

KÖZIGAZGATÁS.

Adótárgyalások.

(Tizenkilencedik nap.)

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 6.

Ma az adótárgyalások tizenkilencedik napján 47 adóköteles tulnyomó számmal kereskedők voltak beidézve. Az ezek közül megjelenek csaknem kivétel nélkül engedményben részeseültek. Felebbezést ma sem jelentettek be.

A bizottság mai működésének eredménye a következő:

Özv. Borza Andrásné kalapos 36 kor. Varga István kályhás 34 kor., Tárkányi, György kávémérő 8 kor., özv. Iván Lajosné kávémérő 20 kor., Steiner János kávémérő és szállásadás 150 kor., Harsányi Sándorné kefék 20 kor., Mózes István kefékötő 21 kor. 60 fil., Vázsonyi Sándorné kefékötő 8 kor., Pap Ferenc kefékötő 45 kor., 60 fil., Róth Achajem cserépedány kereskedő 45 kor., Kohn Herman bőrker. 78 kor., Feldman Sámuel nyersbőr keresk. 28 kor., Fürst Ignác nyersbőr keresk. 42 kor., Schwarz Fülöp nyersbőr keresk. 90 kor., Steinberger Salomon nyersbőr keresk. 210 kor., Czukor Izidor vásáros 32 kor., 40 fil., özv. Pollák Edéné fakereskedő 60 kor., Gelberger Izidor tűzifa keresk. nem lett megállapítva, Schrollóvics József és Mór tűzifa keresk. 160 kor., Szegál Zsigmond tűzifa keresk. 300 kor., Klein Sámuel műdivat keresk. 120 kor., Donogán és Somossy fiók üzlet a tárgyalás elhalasztva, Adler Simon divat keresk. 160 kor., Löwy Ignác rőf. keresk. 205 kor., Frank Rezső ruha keresk. 320 kor., Reiner Mór férfi divat keresk. 180 kor., Révész Zsigmond férfi di-

vat keresk. 235 kor., Neumann Mór és Miksa férfi divat keresk. 295 kor., 20 fil., Neumann Nándor festők keresk. 140 kor., Ernszt Ede festők keresk. 160 kor., Lichtmann Sámuel fűsz. keresk. 30 kor., Kertész Miklós fűszer keresk. 190 kor., Weisz Ferenc fűszer keresk. 65 kor., Katz Ignác fűszer keresk. 45 kor., Kovács Mihály fűszer keresk. 150 kor., Deutsch Albert és fia fűszerkeresk. 323 kor. 01 fil., Komlóssy Lajos fűszer keresk. 310 kor., Friedmann Lipót fűszer keresk. 96 kor., Deutsch Lajos fűszer keresk. 150 kor., Klein Ignác fűszer keresk. 850 kor., Rosenberg és Hammer gép keresk. 80 kor., Szabó János gyümölcs keresk. 25 kor., 30 fil., Grósz Sámuel kenyér árus 32 kor., Kaiser Salamon férfi és női áruk keresk. 100 kor., Kupfer Ignác liszt keresk. 250 korona.

Egyház és iskola.

Kereskedőfőnökök figyelmébe. A debreceni kereskedő tanonciskolába a beiratkozások f. szeptember hó 8-án szombaton és 9-én vasárnap, mindenkor délelőtt 10—1 óra között történnek. Minden jelentkező az iskola kapusától bejelentő lapot kap, amelyet a főnök tölt ki és ir alá. E lappal a tanuló beírás és tandíjfizetés végett jelentkezik az igazgatónál és a tanítás kezdetén az osztályfőnök. Az első ízben beiratkozó tanoncok tanoncszerződésüket, iskola-, születési- és ujjlenyomat-bizonyítványukat is kötelesek felmutatni. Minden tanuló a beiratkozáskor az első félévi tandíjat lefizetni tartozik. A második félévi tandíj február hó első felében fizetendő. E helyen is figyelmeztetjük a tanonctartó főnök urakat az 1894. évi VIII. te. rendelkezésére, amely szerint a főnök tanoncot évközben is, a felfogadás után azonnal beiratni tartozik az iskolába. A rendes tanítás szeptember hó 12-én, szardán d. u. 2 órakor kezdődik, amikor minden tanuló a részére kijelölt osztályban, az előírt tankönyvekkel felszerelve pontosan megjelenni tartozik. — A javító és pótló vizsgálatokat szeptember hó 9-én, vasárnap d. e. 10—12 óra között fogjuk megtartani, azon tanulóknak, kik ezen határidőt elmulasztják, javító vizsgát többé nem tehetnek s így osztályismétlésre utasíttatnak. Az igazgatóság.

Uj polgári iskola. Az ujonnan felállított zsidó polgári leányiskolában az 1906—1907. iskolai évet folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a hitközség nagy tanács-termében (József-ker. herceg utca 28. szám) ünnepzel nyitjuk meg. Az évmenyigit ünnep sorrendje: 1. Zsoltár. Előadja a templomi énekkar. 2. Fohászkodik Krausz Vilmos főrabbi. 3. A megjelent közönséget üdvözli dr. Popper Mór iskolaszéki elnök. 4. Az iskolai évet megnyitja dr. Kardos Albert id. igazgató. 5. Himnus. Előadja a templomi énekkar.

Sóvágót felakasztják.

Tanukihallgatások.

A cinkosok sem szabadulnak.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 6.

Az egész városban általános szenzációt keltett Sóvágó cinkosainak kézrekerítése. A közönség lázas érdeklődéssel lesi a rablóbanda ügyének minden legkisebb mozzanatát. Izgatottan, türelmetlenül várja a lapok híradásait, amelyek napról napra újabb és újabb készleteket tárnak fel erről a zsvány-szövetkezetről.

Sokan vannak, akik nem is akarták elhinni, kétségbe vonják, hogy az eleséptt gonosztevők, Sóvágó bűntársai lennének. Pedig immár egészen bizonyos, hogy a nyomozás helyes uton járt, amikor beleakadt, ezekben a gazemberekbe, akik hónapokon keresztül szabadon jártak, keltek az élet és vagyonbiztonság veszélyeztetésére. A banda ellen

— Ki volt az? kérdezte az esztetikus.
— A feleségem... igen, az volt feleségem, mert hisz elváltunk... Emma ak hitvák... az én biztatásomra beugrott egy szerephe... a legnehezebbet egyikébe... Szép Galateába... Két hét múlva első rangú primadonna lett... Az igazgató, ki az előbb felig eseléd számba vett, kezét csókolt neki, mikor az első szerződését aláírta. Olyan alázatosan csókolta a kezét, mint a kitalál élete boldogságát reméli... És a még néhány héttel előbb félénk, esetlen kórisánécska úgy fogadta a kézcsókot, mint kötelest tartozást... Aztán a feleségem lett... két évig élünk együtt... testveriesen osztottunk a közönség kegyében... nem kellett féltékenykednünk tapra, elismerésre, mert soha együtt nem léptünk fel... Talán maig is együtt lennének, ha... Igen, ha én be nem ugratom... Micsoda buta vélelenség döntene az ember sorsa felett! Bécsben egy koloratur énekesnőt kerestek... s ami karmeserünk Emma ajánlotta... de Emma hallani sem akart arról, hogy elhagyja hazáját... nem hűleányi buzgóságból, de mert alig tudott németül... En másképp vélekedtem... engem izgatott az a gondolat, hogy Emma világhírű primadonna lesz... Elővettem minden befolyásomat, hogy társaságot öntsek belé... kérttem, könyörgtem, szügeráltam... Nos Emma fellépet Bécsben... ott voltam az előadásán... tökéletes, őszinte diadalt aratott... P dig alig tudta jól a szerepet... beugrott...

— B ugrott? kérdezte a kritikus nagy érdeklődéssel.

— Igen, mondom a nagy művész ajka körül keserű mosollyal, beugrott, én beugrottam... És három hónap múlva megugrott egy tenoristával... Azóta nem láttam.

egyre szaporodnak a bizonyítékok. A vizsgálat mindig újabb terhelő adatokat vet felszínre. Csapatosan jelentkeznek a tanúk, akiknek kihallgatása állandóan, egész napon át tart a vizsgálóbírósnál. Az egyik valóság sulyosabb a másiknál és — ami az ilyen eseteknél ritkaság — valamennyi megbízható, mert egybehangzó, a valószínűség látszatával bír.

A többi tanu között ma hallgatta ki Hoffmann vizsgálóbíró, Kende Ernő gyógyszerészt, a hosszupályi rabló merénylet áldozatát is, aki határozottan állítja, hogy az eset idején a rablóknak felismerte Sívágót, a fogva levő Nyiri Sándort, Sívágó sógorát és Siteri Józsefet.

Enek a bűnténynek az elkövetésében, mint a vizsgálat megállapította Erdei Sándor nem vett részt, ő csak az értelmi szerző volt az esetben. Hanem az benne bizonyítva, hogy a büdzentmihályi rablásnál ott volt cinkostársai között.

A bandának ez a két gaztette mintegy esztendeje lehet, hogy történt, alig egy hónappal a Méliusz-téri bűntény előtt, amely után Sívágó bekerült a fogházba. Ettől fogva nem is fordult elő ilyen nagyszabású bűntény, ami azt bizonyítja, hogy a banda vezér nélkül maradva, nem mert úgy garázdálkodni, mint annak előtte. Szépen meglapulnak a cinkosok, féltették a maguk bőrét is, meg aztán gondjuk volt rá, nehogy valamilyen nagyobb bajba sodorják a vén gonosz csontot, akiről szentül hitték, hogy kiravaszodja magát a törvény markából. Ám ebben csalódtak, Sívágó Jankó, a furfangos, ugráló haramiának minden agyafurcsága mellett sem sikerült a törvényt kijátszani. Elítelték a megrögzött, veszedelmes zsványt életfogytiglani fegyházra és ők, a cinkosok is hasztalan tagadnak és eszelnek ki ravaszabbnál ravaszabb módokat, hogy kiszabadulhassanak. — Nem sikerül az nekik sem. Most, hogy bekerültek a hüvösre, lesz gondja rá a nyomozásnak és a vizsgálatnak, hogy elnyerjék megérdemelt büntetésüket.

Sívágó Jánosra végzetes lesz cinkostársainak elfogatása. A vén haramiát ugyanis csak a Méliusz-téri bűntényben való részességért ítélték el. Most, hogy ezek az emberek kézrekerültek, kitűnt, hogy még más gaztett is nyomja a lelkét. Velük együtt tehát ő is újra az esküdtszék, illetve a vádlottak padjára kerül. Elítélik ismét és mint hogy az előbbi ítélet életfogytiglani fegyházra szól, ez esetben halál büntetés vár rá. Felkötik a veszedelmes gonosztevőt, aki igazán régen megérett már az akasztófára. Ha valamikor szorult Sívágó Jankó, ugy most van oka arra, hogy fájjon a következményektől. Ott lóg feje felett a kötél, amelyből ravaszágával annyiszor kihuzta a nyakát és az ő számára minden kegyelem.

NAPI HIREK.

Szőlőtermésünk és a szüret.

— szept. 6.

Az ős rendkívüli gyorsasággal bekezdett, a nyár elmúlt, mintegy gonosz álom a most benne volnánk a dőzsölésben, mikor a természet javait élvezhetnénk.

Az ősnek általában az összes évszakoknak legkedvencebb gyümölcse a szőlő.

Ma már nálunk a szőlőtermelés oly rendkívüli mértéket öltött, mit ez előtt megálmodni sem mertünk volna, a legselejtebb földek, futóhomokok be lettek ültetve, kos

helyen oly nagy területekben, hogy órákon keresztül az ember egyebet nem lát szőlővel beültetett földrésznél.

És most végeredményében látjuk, hogy a számítás mily csalódást hozott.

Az árak úgy le vannak verve, hogy a rendkívül felemelt napszámok mellett a befektetett tőke vagy épen semmit vagy alig egy csekély jövedelmet hoz, "nem is tekintve azt a fáradságot, lenyűgözést és sok kellemetlenséget, mivel ma a szőlőmunkáltatása, kezelése jár.

A mostani szőlőtermés is csak közepes minőségű, a folytonos szárazság miatt a szemek fejletlenek és savanyuk, a mit nálunk árulnak, nem felelnek meg az árak, mit érette kívánnak.

A szüret is közeleg, de a bor nem lesz jó minőségű, hiányzik a kellemetes szaga, szőlőnek, melytől egy jó bortermés várható.

Csoda azonban még mindig történhetik, egy jó esendes eső még sokat segíhet a bajon, így ha nem is elsőrendű szüretre, de legalább egy tűrhetőre még lehet kilátásunk.

Napról-napra.

(Pesti rigmusok.)

— szept. 6.

Minden nagy rezidenciának
Van specialitása,
A melynek széles e világon
Nincsen sehol se mása.
Berlin például a sőr hona,
Rómának van sok temploma,
Londonban van nagy, szürke kőd,
Konstantinápolyban piszok,
Nápolynak tü.hányója kőp,
Pétervárott a bomba sok.
Hej Budapesten és Tókióban
A gésák voltak híresek,
Ah, Budapestnek s tókióknak
E híressége kiveszett.
A sárga tenger partja mentén
A teaházak zárva mind
Vágottszemű japán Bodának
Legfőbb parancsai szerint.
És Budapesten, Budapesten,
— Ugy nyomja fejemet a bul!
Oh, minden este, utcahosszat
A város néma s szomorú.
Nem várnak már az utcákon
Kifőstött arcu angyalok,
Nem invitálják meg az embert,
Ha este haza andalog.
Nem vágnak az ember fejéhez
Többé gorombaságokat,
Az ember — ez kissé szokatlan! —
Most akadály nélkül halad.
S ezüstös fenyő holdsugárnál,
Mikor az éj bűbája von,
Az embert — ez szintén szokatlan!
Nem vágja senki sem pofon.
Pedig mi szép volt, óh mi szép volt!
S mindezt feledni oly nehéz!
Füstös lebuja van szorulva
Kató és Rózsi és Teréz.

Őn tette ezt, főkapitány ur,
Hogy este minden oly kiholt,
Megfosztá Budapestet attól,
Mi specialitása volt.
S ha majd ezentul nem lesz itten
Elég idegen forgalom,
Főkapitány ur, én ezért csak
— J'accuse, j'accuse! — őnt vádolom!

Fenő.

— A város zenedeli alapítványai. A városi tanács a zenedeli alapítványi helyekre következőket jelölte. A király által létesített 600 koronás alapítványi helyre dr Freund Jenő Böske leányát, a város által létesített 600 koronás alapítványi helyre Rancsik Lajos Jenő nevű fiát; a város 400 koronás alapítványi helyére Szentgyörgyi József városi hivatalnok Ilona leányát és az Erzsébet királyi által létesített 200 koronás alapítványi helyre Darvay Résző pénzügyi tisztviselő Margit leányát.

— Pályázat a főorvosi állásra. Dr. Sárváry Gyula halálával megüresedett városi tiszti főorvosi állásra ma irtak ki a pályázatot a főispán. A pályázatok beadásának határideje október hó 1-én, délután 5 órára van kitűzve. A főorvosi állás 3200 korona törzsfizetéssel és 600 korona lakbérrel jár. — Ugyancsak ma hirdettek pályázatot október 1-sejére a városi házipénztári állásra is, melynek javadalmazása 2800 korona törzsfizetés és 500 korona lakbér.

— Tájékoztató a Vilmos huszárok lövészversenyéről. A helyben állomásozó cs. és k. 7. sz. Vilmos huszárezred tisztikara holnap szombaton délután a debreceni pályatéren lövészversenyt fog rendezni. Megemlítjük, hogy ezen lövészverseny belépti díj nélkül fog megtartatni, melyre a rendezőség ezen uton is meghívja a n. é. közönséget. A verseny kezdete délután pontosan két órakor van; ezért ajánlatos, hogy a közönség saját érdekében igyekezzék a versenyterre idejében kirándulni s ott a tribün-épületben levő szabad páholy és zartszék-helyeket elfoglalni. A rendezőség gondoskodott arról is, hogy a közönség versenyszorozatot kint a versenyterren dímentesen kapjon, valamint arról is, hogy az ott megjelentek az ülőhelyeket fennakadás nélkül elfoglalhassák. A verseny ideje alatt a helyi vasútállomás vonatai a „Bika” szálladól a lóvásártérig és vissza kelő számú kocsikkal fognak közlekedni. Az első vonat déli egy órakor indul Társaskocsi az „Angolkirályné” szálladótól ugyanazon időben fog indulni. A tiszteletdíjak megtekintése céljából a tribün épület bejáratában felállított asztalokon lesznek elhelyezve. Egyebekről a versenyre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.

— Román szemtelenség. Karánsebesről távirják: Karánsebesen októberben leleplezik a király szobrát, ami nagyszabású ünnepélyek keretében megy végbe. Az ünnepségeken a karánsebesi román delegáció is közre kellett volna lépnie. Az egyesület vezetősége azonban ma kijelentette, hogy az ünnepségen nem jelenik meg a dalárda, mert nem akarnak részt venni a Hymnus éneklésében. A magyarok között a románoknak ez az arcátlan viselkedése óriási felháborodást keltett.

— Az osztályorszájáték mai húzásánál a nagyobb nyertesek a következők:
100 000 koronát nyert: 39278.
25 000 koronát nyert: 110506.
20 000 koronát nyert: 8008
15 000 koronát nyert: 83681.
10 000 koronát nyertek: 5512 95412
123086
3000 koronát nyertek: 8955 11410
18481 121926.
2000 koronát nyertek: 19514 50067
60406 94751 102296.
1000 koronát nyertek: 288 1255 10219
27204 29930 31545 52005 83292 97894 102042.
500 koronát nyertek: 308 2725 2841
3635 4797 6638 8771 12147 12903 13577
14895 16201 18652 19851 24202 24401
26431 26655 30603 32095 32702 34934 38757
39700 40806 42503 32865 43043 48584 49141
54210 54975 56785 46947 62219 67685 68747
70315 74043 74379 75341 78444 79638 82841
90608 94149 94173 94300 99952 100046
100972 102554 103870 107130 118945 112613
121926 121949 122648 124009 124659.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Helyszíni tárgyalás.** Egyek és Tiszadorog között érdekes helyszíni tárgyalás lesz a napokban. Ugyanis ott a holt Tisza mentén határlik egymásba Hajdu és Borsod vármegye. A környéken munkálkodik most a felmérési felügyelőség és nem találja a két vármegyét elválasztó határvonalat. Ennek megállapítására helyszíni tárgyalás vált szükségessé, amelyet 13-án tartanak meg. A tárgyaláson jelen lesz Hajdu és Borsod vármegye alispánja, Dávidházy Kálmán tb. főjegyző, a felmérési felügyelőség és az érdekelt községek képviselői.

— **A bányászstrájk.** Petrozsényből táviratozzák: A mai nap esendesen folyt le rendezés nem történt. Mialatt 500 napszámot ma felvette a munkát, közöttük rendes bányászok is, az utóbbiak közül azonban csak kevesen, ezek is katonai fedezett alatt dolgoznak. Az igazgatóság ultimátuma tegnap este járt le. A munkajelzésnél azonban nem jelentkezett senki sem. Az ultimátumot csütörtök délelőtt 10 óráig meghosszabbították. Több munkás család holmiját már összesomagolta és elutazásra készült. Mint értesülünk, a béketárgyalások az igazgatóság és a munkások között megszakadtak. Ma reggel egy ismeretlen a munkásoknak negyven mázsa lisztből keveret sültetett és azt a munkások között szétosztatta, ezenfelül ugyan az az ismeretlen hét mázsa szalonnát osztott szét a strájkolóknak között.

— **Halálozás.** Szalay Károly volt orsz. képviselő, a somogy megyei nemzeti küzdelemnek 40 év óta vezetője, ma hajnalban elhunyt. Halála Somogy vármegyére súlyos veszteséget jelent. Elhunytát gyászolja özvegye Kifaludy Atala, a hatvanas évek szépirodalmi jeles költője és leánya Fluzina az ismert költőné.

— **Vilmos huszárok versenye.** Mint minden esztendőben, az idén is rendezés versenyét a debreceni 7 ik Vilmos-huszárszere. — A versenye szeptember hó 8-án délután 2 órakor kezdődik. Tiszteletdíjakat adtak: Ő felsége II. Vilmos német császár és porosz király. (Vándordíj) Ő királyi fensége Don Miguel braganci herceg ezredes, az ezred főjegei, herceg Fugger Babenhausen Károly, herceg Esterházy Miklós Antal, herceg Pálffy Miklós, kezei sarfalvi Benkő József altábornagy, gróf Teleki Gyula, gróf Esterházy Sándor, gróf Zedtwitz Alfréd ezredes, gróf Bréda Viktor őrnagy, Gibrá György testőrkapitány, gróf Batthány Gábor kapitány, gróf Semssich Géza kapitány, gróf Starhemberg Vilmos kapitány, báró Schvaben-Duraicz Gyula főhadnagy, Lukács Ernő főhadnagy, gróf Hüller Jenő főhadnagy, gróf Esterházy Pál hadnagy, gróf Esterházy Lajos hadnagy. a verseny stewardok: bayersheimi lovag Schwitzer Lajos tábornokszere, gróf Wolkenstein-Trostburg Oswald, vértési Weiss Ernő vezérőrnagy, gróf Maréni Ferenc vezérőrnagy, Gyuris Belizár, Liszkay József és Nagy Géza ezredesek, bánhorváti Horváth Lajos alezredes, gróf Bréda Viktor őrnagy, gróf Batthány Gábor kapitány. — Bírák: gróf Wolkenstein-Trostburg Oswald, vértési Weiss Ernő vezérőrnagy, gróf Zedtwitz Alfréd ezredes, bánhorváti Horváth Lajos alezredes, báró Ulm Ferenc őrnagy. — Versenybizottság: báró Ulm Ferenc őrnagy, gróf Starhemberg Vilmos kapitány, báró Schell Ernő és Pax Kornél főhadnagyok. — Indítók: gróf Batthány Gábor kapitány és báró Schnell Ernő főhadnagy.

— **A pincérek frakja.** A budapesti kávé ipartársulat választmányja Német Antal elnöklése mellett tegnap tartott ülésében foglalkozott a kávésegédek szakszervezetének ama kérelmével, hogy a kávéházakban a pincérek frakk helyett egyszerű fekete ruhát viselhessenek. A választmány a kérelmet egyhangúlag teljesítette s így most már a frakk rövid időn belül végleg kiszorul a budapesti kávéházakból. Értesülésünk szerint a vendéglői pincérek már szintén mozoglnak a frakkviselés ellen és tekintve a kávésegédek sikerét, ők is reménykednek,

hogy mihamar megszabadulnak a frakk és a fehér nyakkendő terheléstől.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-tér 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakóban.

x **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót**, mert a legjobb bajuszpedró és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bármintve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész. Debrecen, Kossuth-utca.

x **A vidék legrégebbi ékszerüzlete** a Debrecenben fennálló Blau Lipót és Fiai Utóda cég beolvadt a 24 éve fennálló Lőfkovits Arthur cégbe; melynek főnöke, mint kiváló szakember, solid üzletember ország-szerte előnyös hírnévvel bír.

x **Iskolanövendékek** részére legolcsóbb bevásárlási forrás u. m. füzetek, körzők, rajzeszközök, rajztábla stb. iskolaszerekben **Pongrácz Géza** papírraktárában. Ugyan-ott iskolakönyvek bekötöttnék darabonként. **20 fillérért.**

x **Az Arany Bika** kávéháza minden este cigányzene.

Előjárósági ülés az Ipartestületnél.

Az ipartestületek kongresszusa.

A betegsegélyző ügy reformja.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 6.

A debreceni ipartestület előjáróságának Zehner Ede elnöklése mellett tegnap délután négy órakor volt a havi rendes ülése, melyen a tagok szép számmal jelentek meg.

A tárgyalások megkezdése előtt a mult hónapban felszabadult 18 új segédnek adta át az elnök buzdító beszéd kíséretében a szabaduló leveleket.

Ezután az apró ügyek és kisebb bejelentések egész garmadája következett, melyeken hamar átesetek. Az Első Magyar örtermelő részvénytársaság felhívására — a kibocsájtott részvényekből hármat jegyeznek. — Miniszteri leiratra mely Hajdudorog részére a negyedik vásár életbe léptetését célozza az Ipartestület véleménye az, hogy a negyedik vásár megtartása Hajdudorogon sem az iparosság, sem a vevőközönség szempontjából nem szükséges; stb.

A tárgyalások további során dr. Tóth Kálmán jegyző egy igen életrevaló és nagy horderejű indítványt tett. Indítványozza, hogy az Ipartestület ne engedje, hogy a munkás betegsegélyző pénztárak közeljövőbeni reformjában az illetékes körök, az iparosság meghallgatása nélkül döntsének. Mert hisz a minisztériumban az ügy még csak a kezde ményezés stádiumában van és már az első lépésekből is nyilvánvaló, hogy ezen reform az iparosok újabb megterhelését fogja előidézni. A tervzet szerint az összes kerületi és egyéb betegsegélyző pénztárak egyesítettnek és egy általános központi igazgatással lesznek ellátva. Ezen összpontosítás ugyan igen üdvös dolog, de annál nagyobb terhet ró különösen a kisiparosokra a tervzet többi pontja.

Ugyanis a munkások baleset biztosítása ezennel teljesen a munkaadókra lesz kötelező és a betegsegélyző illetékesek most már nem egy harmada mint eddig, hanem fele lesz fizetendő a mester által. Mindezek mellett pedig még az országos betegápolási pótadó nehezedik a kisiparosság vállaira, így is 5-6 betegápolásra vonatkozó melék illetékekkel van terhelve.

Indítványozza tehát dr. Tóth, hogy indítson mozgalmat az Ipartestület egy országos kongresszus megtartására, melyen aztán mind ezen kérdéseket megtergyalják és a határozatot felterjeszténék a minisztériumhoz.

Az előjárósági helyesléssel járult hozzá az indítványhoz és egyben megbizta a vezetőséget, hogy tegye meg ez irányban a szükséges intézkedéseket és keresse meg ilyen értelemben az összes ipartestületeket. Az ülés ezen érdekes indítvány elfogadása után csakhamar véget ért.

Egy pásztorleány tragikus halála.

Elütötte a vonat.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 6.

A füstökádó vaszörnyetegnek ismét áldozata van. Egy ártatlan kis leány lette ma délelőtti halálát a mozdony kerekai alatt. Alig volt 14 éves. Reggel még vidáman játszadozott a zöld réten és most már iszonyuan összeroncsolt testtel, halottan fekszik a kórház boncoló termében.

A megrandító szerencsétlenség úgy 9 óra tájban történt a Debreczen—szerencsi vonalon Királyháza közelében. A vasúti vonal mentén elterülő mezőségeken legeltette gazdája teheneit a kis Baranyai Eszta. Közben a tehének elszéledtek. A kis pásztorleány nem ügyelve rájuk — gondatlanul játszadozni kezdett.

Csak a közeledő vonat láttára rémült meg, mikor is észrevette, hogy a tehének a vasúti síneken vannak. Nagyon megrémített attól a gondolattól, hogy mi történhet akkor, ha a tehének közül egyet eltiporna a vonat. Azért tehát nem törődve a veszedelmes helyzettel, a tehének között termelt és igyekezett leteretni azokat a sínpárról.

Ezalatt teljes gyorsasággal közeledett a vonat. A mozdony vezetője észrevette a kis lányt és azonnal vészjellet adott, de a szerencsétlen nem hallott, nem látott semmit, csak minden áron a teheneket akarta megmenteni.

Ez sikerült is neki, azonban ő ott maradt a mozdony kerekai alatt. A vonat elütötte. Bár a vonat vezetője nyomban elengőzt adott, már későn volt. A szerencsétlenség megtörtént. A hatalmas nagy gép keresztül gázolt a kis pásztorleány vézna testén, kinek feje és karja úgy összeroncsolódott, hogy sérülésébe pár perc múlva belehalt.

SZÍNHÁZ.

A színház programja.

— szeptember 6.

Zilahy igazgató kitűnően szervezett és teljesen megerősített társulatnál vonul be hozzánk a jövő idényben. Az igazgató társulata szervezésénél nagy súlyt helyezett arra, hogy minden szerepkör teljesen, sőt kétszeresen be legyen töltve. És — amint értesülünk — ehhez márten állította össze a jövő évi munka programot, mely minden tekintetben megfelel a debreceni közönség óhajának és igényeinek.

A munkaprogramban, melyet alább közlünk, találkoznak sok új szerzővel valamint a fővárosban elismert írók neveivel.

A fővárosban nagy sikert aratott újdonságokon kívül fel van véve a jövő munka programba több érdekes repriz, melyeknek előadása mindenkor élvezetet nyújt a közönségnek.

A színrekerülő újdonságok a következők: *A koldusgróf, Cserelányok, Sherlock Holmes, Smolen Tóni, Miss Hobbs, Végre egyedül, Nap hőse, A korbács, Arany*

gyapju, Az őszön, Don Piétró Caruso, Forgószél kisasszony, Gyöngyélet, Kereszt jelében, Vénusz asszony, Erőnkön felül, Legvitézebb huszár, Modell, Kis fészek, A vig özvegy, Asszony regiment, Két Hypolitt, Cigányélet.

Az érdekes reprizek sorrendje Bajázók, Cassanova, Kis herceg, Szultán, Három testőr, Jó barátok, Magdolna, Monnavanna, Jcott nemes, Tücsök, Jó falusiak, Gyerek asszony, Fekete orvos, Fokról Fokra, Kapitány k. a. Rangés Mór, Idegenek, Mikádó, Bolond, Éjjeli menhely, Géská, Vallás után, Csapodár, Erdő szépe, Manfréd, Három kalap, Oppheusz, Rigoletto, Üdvöske, Valami nász, Próba házasság, Sulamit, III-ik Richard, (Schakespeare) Bánkban, katona Könyves Kálmán, Trónkereső, Lear király, Julius Caesar, Don Carlos, Tell Vilmos. (Seiller) Tartuffe, Szelebrdi, (Molierre) Rablók, (könyves Toti Kálmán) Kisáruzó (operette) Sámi László.

A tél folyamán színre kerül Wagner Richard hatalmas alkotása „A Lohengrin“ opera, melynek betanulásával a saemélyzet állandóan foglalkozik — azonkívül Navarrai leány — Pillangó k. a. és Rigoletto operák.

A koldusgróf operette ujdonsághoz szükségeltetik 10 kisfiú és leány 6-tól 10 évesig, kik részt venni óhajtanak, jelentkezzenek a színháznál Bekés Gyula titkárnál, ahol a karmestertől az énekesrészeket azonnal megkezdik tanulni.

TAVIRAKOK.

Az orosz kormány jegyzéke.

Szent-pétervár, szept. 6. A hivatalos kormánykommünike a kormány általános programját tartalmazza és megállapítja, hogy a kormány igyekezni fog, hogy egyrészt a liberális reformokat folytassa, másrészt a forradalmi zavargásokra fennálló büntető törvényeket szigorítsa, továbbá, hogy midazokon a helyeken, hol ostromállapot vagy rendkívüli védelmi rendszabályok léptettek életbe, hadbíróóságok állíttassanak fel. A zsidókra vonatkozó megszorításokat részben megszüntetik. A tartományok a legmesszebbmenő önkormányzatot nyerik, Lengyelország és a balti tartományok a szemsztvőképviselet institúciót nyerik el. A rendőrségi és egyéb nyilvánosságügyi ágakban új szabályok lépnek életbe.

Flumei szokolista tüntetés.

Flume, szeptember 6. A ma éjjeli zavargásban megsebesült három munkás haldoklik. Az öt szokolistát, akiket lövöldözés miatt az este a zavargásoknál letartóztattak, átszállították a rendőrségtől az ügyészség fogházába.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 6.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelé. Lányha irányszat mellett 25 000 métermázsa került forgalomba 10—15 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs lányha, zab nyugodt, tengeri nyugodt árpa változatlan.

Idő: szép és meleg.

Buza októberre	14 02—40.
Buza áprilisra	14 66—68.
Rozs októberre	12 12—14.
Rozs áprilisra	12 60—62.
Zab októberre	12 80—82.
Zab áprilisra	13 00—02.
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	11 70—72.
Tengeri 1907 májusra	10 12—14.
Répece augusztusra	—

Regénycsarnok.

Margit, meg az a másik.

— Irta: Vidovich Ernő. —

(Folytatás.)

— Ne haragudjék.

— Mondtam már, nem haragszom. S épen ezért váljunk el, mint jóbarátok s engedje meg, hogy egy utolsó tanácsot adjak. Ha legközelebb bamegy a műterembe, tépje össze a két kép közül az egyiket. Maga tudja melyiket értem.

Kezet fogtak s elváltak. Nem nézett vissza egyik sem. Laura örült, hogy szabadulhatott, Rápolthy érezte, hogy neki nem szabad, nincs joga hozzá, bármint kívánná a szive.

XXI.

Négy év múlva. Az egyik előkelő kávéházban, a hova jobbra íróemberek járnak, sokan ülnek egy nagy kerek asztal mellett. Jobbra írók s hangosan tárgyalják a színházi esét s a legcagyobb elragadtatással szólnak az új színházi csillagról.

Mellettük egy kis asztalnál magános ur ül, lászólag ujságot olvas, de állandóan a szomszéd asztal társalgását figyeli.

Az ajtó nyílik s belép Rápolthy Gábor. A tekintete végtelenül unott, mintha állandóan a semmiségben keresne valamit. Lassan közeledik az asztal felé. Üdvözl mindenkit, néhányval, köztük Karcaggal kezét fog s leül. Ő is a színházból jön, a társalgás még élénkebb lesz.

A szomszéd asztalnál ülő főrevezzi az ujságot s most már nyíltan odafigyel.

— Azt mondja Karcag — szól az egyik — hogy ismered a szép Laurát.

Rápolthy arcán csodálatos, jóformán magyarázhatatlan mosoly jelenik meg. Pildantra derűs lesz az arca, aztán komoran szól.

— Ismertem valaha. De sajnos . . .

— Emlékszem, Gábor — szól egy másik — első regényednek Laura volt a címe. Róla iríad?

— Igen. Azután félbemaradt a tünderege, jött Karcag, azután a másik. Ma meg jelent Laura is a színpadsn, csábító mosolyával lázba hozta egész Páris. Többet nem tudok, bizonyára többet mondott Karcag.

— Ugyanezt mondta ő is.

— Közös sorsunk.

A szomszéd asztalnál ülő ur névjegyet adott a pincérnek s odaküldte Rápolthyhoz.

Rápolthy ránézett a fehér lapra, arcát könnyű pir futotta el, hirtelen felállt s odalépett a másik asztalhoz. A hangja reszketett s örömmel nyujtá a kezét:

— Miklós.

Kezet szorított Salamon Miklóssal.

— Hogy kerülsz ide? kérdé.

— A feleségemmel érkeztem délután. Nem túlártalak otthon, ideutasítottak.

— Megházasodtát?

— Igen.

— Boldog ember vagy. Megtaláltad egy egész élet boldog ágát.

— S tudod ki a feleségem?

— Két éve nem hallottam hirt rólad.

— Margit!

(Vége köv.)

Szerkesztői-posta

Ernő. Családi ügyekben tanácsosál nem szolgálunk. Azzal az általános tétellel legföljebb, hogy az egymás megtörésének politikája — nagy számárság. Ha belefogtak, hát tessék szenvedni kölcsönösen, valamig a férjnek vagy feleségnek az esze nem jó és nem lát hozzá a ferde helyzetnek megszüntetéséhez. Egy jó szó, egy hevületes cselekedet sőt néha egy érző tekintet is segíthet a bajon.

Daltig. Be kell várni a hivatalos liszta megjelenését. A tözsdén megkapja.

B. N. Nem nekünk való.

Az iskolai év kezdete alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe;

Fiu és Férfi ingek, lábravalók, harisnyák, nyakkendők, peplanok, madráczok és flanell takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECZEN, ROZSA UTCZA.

428--x--13

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-5.

Nem nyeres esetén

a pénze megtérül!

— Siesser tehát a —

SZERENGSSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába.

(Sümeagy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Iskolás

gyermek részére: **kész fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, matrácok, pokrócok, flanell takarók és ágyszerítők** legnagyobb választékban és legjutányosabb áron kaphatók.

Kardos László

vászon, fehérnemű és kelengye üzletében

Debrecen, Kossuth-utca 9.

428-5-5.

Alapított 1831. évben.

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztük
Schön Sándor

keztük, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,**Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)**

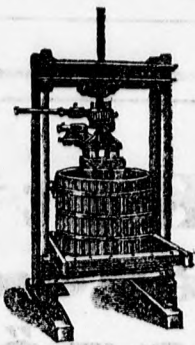
1303—1906. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 17502—1906. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Nagy Zsigmond és Ferenc részére Ókolicsányi Miklós és neje debreceni lakosoktól 145 kor. 70 fill. tőke, ennek 1905 évi január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 64 kor. 06. fill. perköltség erejéig 1906. évi július hó 14-én. bíróilag felülfoglalt és 3830 korona — fillérre becsült butorok és egyéb ingóságok **1906. évi szeptember hó 10 én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debrecenben Arany János utca 2 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1906. évi augusztus hó 19 én.

Bódogh Zs.
birói kiküldöt.

Ursus

a legtökéletesebb szabadalmazott borsajtó, felsőnyomással három á-, tétel. **Vasgerendaszerkezet**, legmagasabb nyomó képesség, a törköly egy darabban leemelhető; a mint vasrészekkel nem érintkezik ezáltal a bor megfeketedése kizárva. — Könnyű kezelés kevés munkaerővel,

Honi gyártmány, szőlészeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint, vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve. — Lőpor árusítás. 416.x 7.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli szaktanfolyama

felnőttek számára.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget miszerint az annyira kedvelt, mert célszerűnek bizonyult 3 havi könyvviteli tanfolyamot gyönyörű irással, levelezéssel, váltóismével, keresk. számtannal **f. évi szeptember 3-án** ujjonnan **megnyitom**. Vannak nappali és esti csoportok. **Beiratás naponta 10—12 ig.** (Városi bérpalota 2. szám, III. kapu, 2. emelet.) — **Tanfij 50 korona.** — Több ezerre menő tanítványaim legelőkelőbb, legjövendősebb, állásokban világoan bizonyítják, hogy boldogulás és haladás jelen és jövő egyesegyedül a solid, az értelmes a nemesítő munkáé.

A perselyek az Iparbank kirakatában láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinosTakarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, **hogy havonként legalább egyszer elhozzák** azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek,

Ha csak **20 fillért** becsúztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid **5 év** alatt is

Tájékozással szolgáljon a következő táblázat:

		Tőke	Kamat	Összesen
20 fillér naponként	5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " "	5 " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " "	5 " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " "	5 " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor.	5 " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " "	5 " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Óvó különlegességek, valódi francia amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban!

Orvosiilag ajánlva! Föltétlen biztos
Ára: korona értékben tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12
Eddig felülmulhatatlan ered. amerikai ujdonság
„Silk Finish Nevetear“

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folytán teljes biztosságot nyújt. — Ára tucatonként koronánként 6, 8, 10. Női óvszer „Pessarium oculsum, Mensinga tanár szerint, orvosi rendeletre. A a 3-5. Valódi francia óvó biztonsági szivacskaifsafe y sponges) ára tucatonként 6-12 koronát

Uj! Auto vaginal spray a legbiztosabb és legnyelmebb női védőkülönlegesség, Sok ezer elismerő nyilatkozat!
Ára 15 korona.

Óvás! Ne engedje magát befolyásítani olcsóbb árú által, mert csakis valóban eredeti amerikai óvszerek felelnek meg a célnak!!!

Havibajkötők „Diana öv“.

Haskötők! (lógó has, köldök, sév vagy gyomor-baj ellen!) (Női kiszolgálás.)

Gunigőresér harisnyák, értágulás, dagadt láb és gyermek láb ellen. — Mindennemű, a betegség ápoláshoz és beteg kezelemhez szükséges szigorú orvosi eszközök eredeti gyári árak mellett, Kérjen ingyen és bérmentve a legújabb kimerített árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti J. orvosi műszergyáros,
BUDAPEST, IV. ker.
Koronaherceg u. 27/3
főosztalendó szervita rend zárda palotájában.
Gyár: Bpest. Központi városház Alapítatott 1878

Öreg és ifju férfiaknak

ajánlatik az újabb és bővített kiadásban megjelenő mű: Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak a **megzavart ideg és setuális rendszer** felől és annak gyökeres gyógyításáról írott könyve nulatság céljából. Szabad küldés borítékban 1 koronán 20 fill, értékű bélyeg ellenében.

Curt Röber, Braunschweig.

Kitünő méz édes csemege szőlőt

ajánl 5 kg-os kosarakban 1 frt. 10 kr. kilója 24 kr.

Paczelt János

mag és virág kereskedő
Debrecen.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **BLAU LIPÓT FIAI UTÓDA** ékszerüzletet megszerezvén, hogy a n. é. közönség választék tekintetében évről-évre fokozódó igényeinek a legnagyobb arányokban megfelelhessenek, ezen 30 év óta fennálló üzletet a helybeli piacon 24 éve létező üzlettemmel **egyesítettem.**

Ennélfogva a **Blau Lipót és Fiai Utóda** cég e hó végén beolvad **Löfkovits Arthur** cég alatt fennálló üzletembe, miáltal elérem azt is, hogy a **költségek tetemesen csökkenvén, áruimat az eddiginél is olcsóbban szolgálhatom.**

Bizton remélem, hogy mindkét üzletem, mélyen tisztelt vevői annál szívesebben fogják törzsüzletemet becses bevásárlásaikkal támogatni, mivel itt a legmesszebb menő előzékenységre, szakértő, solid kiszolgálatra, óriási választékra és a **lehető legjutányosabb árakra** találnak.

Magamat a jövőben is a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába ajánlva

vagyok kész szolgálja

Löfkovits Arthur

órák és ékszerész.

392-15-7.

DEBRECEN.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőngősebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.

387-30-3